

La Vuelta Holanda: een gezond wielerveest

Ruim 350 activiteiten waren er rond de Vueltastart in Nederland, afgelopen augustus. Heel diverse en voor zo veel mogelijk mensen toegankelijke side-events. Kleine en grote. Stuk voor stuk zorgden ze voor de feestvreugde rond dit massa-evenement en versterkten ze een aantal waarden en ambities van de organiserende gemeenten en provincies. Lars Veldboom, beleidsadviseur van de gemeente Utrecht, legt uit hoe het thema gezondheid een van die waarden werd bij de side-events. Het evenement was uniek, de aanpak is structureel.

“Ook was een expliciet doel dat de side-events zouden bijdragen aan gezondheidsdoelstellingen” - Lars Veldboom (beleidsadviseur gemeente Utrecht)

De eerste drie etappes van deze Vuelta voerden de renners dit jaar over Nederlandse wegen. De eerste etappe, een ploegentijdrit, liep dwars door Utrecht, door bijna alle wijken, zodat inwoners uit alle delen van de stad konden komen kijken, wat ze ook massaal deden. Utrecht was tevens finishplaats van etappe 2. Daarnaast vond de ploegenpresentatie, voorafgaand aan de start, er plaats. Honderdduizenden bezoekers kwamen naar de Domstad. En wereldwijd hebben vele miljoenen het wielerveest via tv en internet kunnen bekijken.

Lars Veldboom is beleidsadviseur Topsport en evenementen bij de gemeente Utrecht. Vanuit die hoedanigheid was hij de afgelopen drie jaar betrokken bij [Stichting La Vuelta Holanda](#). De start in Utrecht was aanvankelijk gepland in coronajaar 2020, maar kon toen vanwege corona niet doorgaan. In 2022 was het gelukkig alsnog raak – en bleek 80 procent van de organisatoren van de eerdere beoogde side-events nog steeds graag bereid een onderdeel te organiseren. ‘We hebben gezegd: de financiële bijdragen die we hebben toegezegd in 2020 blijven staan als de organisator aangeeft: ja, we gaan het weer doen zoals beoogd in 2020.’

Veldboom was bij Stichting La Vuelta Holanda de coördinator van het sportieve activatieprogramma voor Utrecht. ‘Ik werkte er nauw samen met de sportieve en culturele coördinatoren van de side-events in Breda, ’s-Hertogenbosch en de provincies Noord-Brabant en Utrecht.’ Doel van het programma was: zo veel mogelijk mensen bereiken en betrekken bij de Vuelta en iedereen enthousiasmeren voor dit evenement. Veldboom: ‘We wilden dus dat iedereen, jong en oud zou kunnen meedoen. En we wilden dat het evenement, en dus ook de side-events, zo duurzaam mogelijk zou worden.’ Ook was een expliciet doel dat de side-events zouden bijdragen aan gezondheidsdoelstellingen. Veldboom: ‘Die doelen hebben we daarom vertaald naar ons beoordelingskader, vanuit de stichting. Richting de organisaties achter de side-events hebben we aangegeven: dit zijn de kaders waar we op gaan toetsen. En dat hebben we vervolgens ook gedaan.’ De stichting werd gefinancierd door de opdrachtgevers: de gemeenten Utrecht, Breda, ’s-Hertogenbosch en de provincies Noord-Brabant en Utrecht met cofinanciering vanuit VWS en private partners.

Gezondere side-events bij (top)sportevenementen; hoe creëer je die structureel via slim beleid?

1. Neem gezondheid expliciet op als toetsingscriterium in je subsidiekader, zoals de [subsidie sportevenementen gemeente Utrecht](#) waar één van de beoordelingscriteria is: de mate waarin rekening is gehouden met duurzaamheid, een inclusief sportklimaat en een gezonde sportomgeving.

2. Geef organisaties ruim van tevoren aan: gezondheid is een van de kaders waar we op gaan toetsen.
3. Enthousiasmeer en stimuleer! Dat kun je onder andere doen door dit onderwerp terug te laten komen in je beleidskader.
4. Initieer een 'startavond' voor alle organisatoren met bijvoorbeeld inspiratiesessies over gezondheid (en andere thema's die je als gemeente(n) belangrijk vindt). Zo'n startavond is meteen een uitstekende gelegenheid om de organisatoren binding te laten krijgen met het hoofdevenement. (Tijdens de 'afvlagavond' voor de Vuelta in het Utrechtse Provinciehuis waren onder meer ook JOGG en het Voedingscentrum betrokken.)
5. Help organisaties die werk willen maken van gezondere side-events en ga met ze in gesprek. Help ze bijvoorbeeld ook door een praktische online toolbox te maken met concrete tips en aanbevelingen, zoals de aanwezigheid van (kraan)water.
6. Hoe diverser het aanbod aan side-events, hoe beter! Wel moet er altijd een link zijn naar het hoofdevenement. In dit geval was dat bijvoorbeeld 'Spanje' of 'fietsen'
7. Sluit je als gemeente aan bij het [Convenant Gezonde Sportevenementen](#)
8. Creëer mede-eigenaarschap bij verenigingen en stichtingen die het evenement mede mogelijk maken. Neem ze mee met de doelen van de gemeente.

Drie thema's

Een van de kaders waarop aanvragen beoordeeld werden, was dus 'gezondheid'. Veldboom: 'Al in de aanloop, in de wervingsfase, hebben we de organisaties getriggerd onder andere met dit thema aan de slag te gaan. Bij de Vuelta hebben we het aspect duurzaamheid gekoppeld aan gezondheid. Dat hebben we uitgewerkt in drie thema's: 'fit voor morgen', 'zorg voor de natuur' en 'iedereen doet mee'. We hebben die vervolgens tastbaar gemaakt, zodat de organisatoren er ook echt mee aan de slag konden gaan. Bijvoorbeeld een toolbox met heel concrete aanbevelingen en tips om een evenement zo gezond mogelijk te organiseren.' Ook werden organisatoren geholpen die een leuke activiteit hadden bedacht, maar zoekende waren hoe ze dat konden verweven met gezondheid. 'Een wielquiz bijvoorbeeld. Daar kun je bijvoorbeeld een bijdrage leveren door er gezond eten en drinken bij aan te bieden met alcoholvrij bier of alcoholvrije wijn. Op deze manier kunnen bezoekers zelf de gezonde keuze maken.'

Cruciaal is, benadrukt Lars, dat je als gemeente het goede voorbeeld geeft. 'Zorg dat je zelf voldoet aan de criteria waar je de organisaties op toetst. Dat is enorm belangrijk voor je geloofwaardigheid – en ontzettend leuk. We faciliteerden rond de Vuelta bijvoorbeeld buurt- en straatfeestpakketten met vegetarische Spaanse borrelhapjes.' Begin dus bij jezelf, adviseert hij. De Vuelta was een prachtig podium om zichtbaarheid te creëren rond dit onderwerp en een inspiratie om ook in Utrecht verdere stappen te blijven zetten.